

A Molecular Study of the Prevalence of Pathogenicity Island type 2 in strains of *Pseudomonas aeruginosa* isolated from Environmental and Clinical Samples in Tehran Hospitals, 2013

Yasmin Abdanan Kord¹, Hossein Dabiri^{2*}, Hossein Goudarzi²

1- Department of Microbiology, Fars Sciences and Research Branch, Islamic Azad University, Shiraz, Iran.

2- Department of Medical Microbiology, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

Received: 31 Jan 2015, Accepted: 6 May 2015

Abstract

Background: *Pseudomonas aeruginosa* is one of the important causes of hospital infections septicemia, in patients hospitalized in burn ward and those with cystic fibrosis. Considering the PAPI-2 important role in bacteria pathogenesis, the aim of this study is to investigate the frequency of the encoding genes *exoU* and *xerC* as markers of PAPI-2 from isolated environmental and clinical samples.

Materials and Methods: In this descriptive study, 40 isolates from sewage of burn wound hospital and 30 from patients hospitalized in burn ward of the hospital covered by shahid Beheshti University, respectively. The frequency of PAPI-2 in both environmental and clinical strains was detected by using PCR and the primers *exou* and *xerc*.

Results: Of 40 studied environmental *pseudomonas aeruginosa* strains that their genus and species were confirmed by chemical tests, 30 samples (75%) consisted of *exoU* gene and 32(80%) included *xerC* gene. Also, of 30 isolated strains of burn patients, 23 isolates(76.7%) contained both *exoU* and *xerC* gene. The results revealed a high prevalence of PAPI-2 (90%) between clinical and environmental samples of *pseudomonas aeruginosa*.

Conclusion: With due attention to the results, information reveal that the importance and prevalence of pathogenicity island type 2 were high in Iranian clinical and environmental *Pseudomonas aeruginosa* isolates. Also, considering all environmental isolates have at least one of genes, we should care about the risk of transporting pathogenic strains and find solutions to control it.

Keywords: *exoU*, Pathogenicity island, *Pseudomonas aeruginosa*, *xerC*

*Corresponding Author:

Address: Department of Medical Microbiology, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

Email: Hodabiri@gmail.com

بررسی مولکولی شیوع جزیره پاتوژنیستی تیپ ۲ در سویه‌های سودوموناس آئروژینوزا جدا شده از نمونه‌های محیطی و بالینی بیمارستان‌های تهران در سال ۱۳۹۲

یاسمین آبدانان کرد^۱، حسین دبیری^{۲*}، حسین گودرزی^۳

۱- کارشناس ارشد، گروه میکروبیولوژی، واحد علوم و تحقیقات فارس دانشگاه آزاد اسلامی، شیراز، ایران

۲- استادیار، گروه میکروب شناسی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران

۳- استاد، گروه میکروب شناسی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران

تاریخ دریافت: ۹۳/۱۱/۱۱ تاریخ پذیرش: ۹۴/۲/۱۶

چکیده

زمینه و هدف: باکتری سودوموناس آئروژینوزا یکی از عوامل مهم عفونت‌های بیمارستانی و سپتیمی در بیماران بخش سوختگی و افراد مبتلا به بیماری سیستمیک فیبروزیس است که در آب و خاک مرطوب نیز یافت می‌گردد. با توجه به اهمیت جزیره پاتوژنیستی نوع ۲ (PAPI-2) در عفونت‌زایی این باکتری، هدف از این مطالعه، بررسی فراوانی ژن کدکننده اگزوتوکسین U (*exoU*) و ژن *xerC* به عنوان شاخص‌های PAPI-2 از نمونه‌های جدا شده محیطی و بالینی می‌باشد.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه توصیفی، ۴۰ نمونه سودوموناس آئروژینوزا از فاضلاب بیمارستان سوانح سوختگی و هم‌چنین ۳۰ ایزوله از بیماران بخش سوختگی بیمارستان وابسته به دانشگاه شهید بهشتی جمع‌آوری شد. فراوانی PAPI-2 در بین سویه‌های محیطی و بالینی به کمک روش مولکولی PCR و با استفاده از پرایمرهای ژن *exoU* و *xerC* شناسایی شد.

یافته‌ها: در بین ۴۰ سویه سودوموناس آئروژینوزا محیطی مورد مطالعه که جنس و گونه آن‌ها پیشتر به واسطه تست‌های بیوشیمیایی تأیید شده بود، ۳۰ نمونه (۷۵ درصد) دارای ژن *exoU* و ۳۲ نمونه (۸۰ درصد) دارای ژن *xerC* بودند. هم‌چنین از ۳۰ سویه ایزوله شده بیماران سوختگی، ۲۳ نمونه (۷۶/۷ درصد) حاوی هر دو ژن *exoU* و *xerC* گزارش شدند. نتایج حاکی از شیوع بالای PAPI-2 (۹۰ درصد) در بین نمونه‌های بالینی و محیطی سودوموناس آئروژینوزا بود.

نتیجه گیری: طبق نتایج به دست آمده از این تحقیق، اطلاعات بر اهمیت و شیوع بالای جزیره پاتوژنیستی نوع ۲ در بین سویه‌های محیطی و بالینی ایران دلالت دارد. به علاوه، با توجه به این که کلیه ایزوله‌های محیطی حداقل دارای یکی از ژن‌های مذکور می‌باشند، باید خطر انتقال سویه‌های پاتوژن را جدی گرفت و به دنبال راه‌کارهایی برای کنترل آن بود.

واژگان کلیدی: *exoU*، جزیره بیماری‌زایی، سودوموناس آئروژینوزا، *xerC*

*نویسنده مسئول: تهران، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، گروه میکروب شناسی پزشکی

Email: Hodabiri@gmail.com

مقدمه

سودوموناس آئروژینوزا به عنوان یک پاتوژن فرصت طلب دارای تمایل ذاتی برای رشد در محیط‌های مرطوب است که علت این امر احتمالاً حضور طبیعی آن در خاک و آب می‌باشد (۱، ۲). عفونت‌های ناشی از سودوموناس آئروژینوزا اغلب در افراد دارای نقص سیستم ایمنی مشاهده می‌شود. این باکتری به عنوان دومین بیماری‌زای رایج در جراحی‌ها، عامل عفونت‌های مزمن ریوی و خونی نیز است که می‌تواند به عفونت‌های شدید و کشنده در افراد منجر گردند (۳، ۴). مقاومت آنتی‌بیوتیکی به واسطه ژن‌های تولید کننده مقادیر زیاد بتا لاکتاماز در سودوموناس آئروژینوزا، به عنوان یک تهدید جدی برای بیماران بستری در بخش سوختگی بیمارستان‌های سراسر جهان مطرح می‌باشد (۵، ۶). قابلیت بقا و کلونیزاسیون این باکتری در طیف وسیعی از محیط‌های مختلف ناشی از وجود یک ژنوم بزرگ و پیچیده است که چندین فاکتور ویروالانس به همراه سلول و فاکتورهای خارج سلولی شامل آلژینات، اگزوتوکسین‌ها، الاستاز، پروتئاز و پروتئین‌های سیستم ترشحی تیب ۳ را کد می‌کند (۷، ۸).

جزیره بیماری‌زایی تیب ۲ سودوموناس آئروژینوزا با وزن مولکولی ۱۰/۷۷ bp بخشی از ژنوم باکتری سودوموناس آئروژینوزا بوده که یکی از دو جزیره بیماری‌زا در این باکتری به شمار می‌آید و تحت عنوان جزیره بیماری‌زای کوچک نیز شناخته می‌شود (۹). PAPI-2 با حمل ژن کدکننده اگزوتوکسین (*exoU*) که یکی از تهاجمی‌ترین سموم تزریقی توسط T3SS واقع در سطح سلول این پاتوژن است، نقش عمده‌ای در عفونت‌زایی سودوموناس آئروژینوزا دارد (۱۰). PAPI-2 که با میزان ۵۶/۴ G+C درصد مشخص می‌گردد، به واسطه انتقال افقی کسب شده و توانایی بالایی به حذف یا جا به جا شدن دارد (۹). شواهد و مطالعات نشان می‌دهند که PAPI-2 که در کنار ژن *tRNA* لیزین قرار گرفته است، در انواع عفونت‌های سودوموناسی نظیر باکتری می و

پنومونیا دخالت دارد. با این وجود، ارتباط دقیق این جزیره با نوع بیماری هنوز مشخص نشده است (۱۱، ۱۲). ژن *exoU* در سمت راست ساختار جزیره بیماری‌زایی تیب ۲ واقع در لوکوس RS14 و RS15 و ژن *xerC* در انتهای چپ جزیره، این قطعه را به عنوان جزیره بیماری‌زایی تعیین می‌کنند. با وجود آن که همه سوش‌های سودوموناس آئروژینوزا محدوده میزبانی مشابهی دارند، ولی سوش‌های دارای PAPI-2 مانند PA14 به دلیل داشتن این توکسین به صورت قابل توجهی پاتوژن تر هستند (۱۳، ۱۴). *exoU* یک پروتئین توکسیک است که از طریق سویه‌های پاتوژن سودوموناس آئروژینوزا تولید می‌شود، فعالیت فسفولیپازی دارد و لیز انواع متنوعی از سلول‌های یوکاریوتی مانند اپیتلیال، فیبروبلاست و ماکروفاژها را میانجی‌گری می‌کند. در نمونه‌های کلینیکی، بیان *exoU* در سویه‌های سودوموناس آئروژینوزا منجر به گسترش عفونت می‌گردد، زیرا سم باعث آسیب جدی به سلول‌های اپیتلیال ریه می‌شود و به شوک سپتیک می‌انجامد (۱۴، ۱۵). در ساختار کریستالی، *exoU* همراه با SpcU، ریشه محافظ خود، که به ترشح آن از سیتوپلاسم باکتری کمک می‌نماید، پیچیده شده است (۱۰). ژن *xerC* پروتئینی به نام *xerC* تیروزین ریکامیناز را کد می‌کند که با پروتئین‌های غشاء خارجی سلول باکتری در ارتباط بوده و در شکستن و اتصال مجدد مولکول‌های DNA نو ترکیب نقش دارد. هم‌چنین به نظر می‌رسد نقص در آن القا پیوریدین را تحت تاثیر قرار دهد (۱۲، ۱۴). کمپلکس *xerD-xerC* در تبدیل دایمر کروموزوم باکتری به مونومر آن به هنگام تقسیم سلولی نقش اساسی دارد (۱۴). با توجه به شیوع بالای سودوموناس آئروژینوزا در بیماران بستری شده و محیط‌های بیمارستانی و نیز نقش جزایر پاتوژنیسی در بیماری‌زایی میکروارگانیسم‌ها، هدف از این مطالعه تعیین میزان فراوانی جزیره پاتوژنیسی نوع ۲ در سویه‌های سودوموناس آئروژینوزا جدا شده از بیماران بخش سوختگی و فاضلاب بیمارستان سوانح سوختگی می‌باشد.

مواد و روش‌ها

در این مطالعه توصیفی که در بهار ۱۳۹۲ صورت گرفت، سویه‌های سودوموناس آئروژینوزا در بین نمونه‌های جدا شده از افراد بستری در بخش سوختگی و محیط بیمارستان سوانح سوختگی به واسطه کشت در محیط‌های نوترینت آگار، مک کانکی و ستریماید آگار (شرکت هیمدیا، هند) و نیز انجام تست‌های استاندارد بیوشیمیایی نظیر اکسیداز، کاتالاز، TSI، سیمون سترات و رشد باکتری در دمای ۴۲ درجه سانتی‌گراد جداسازی و تایید شدند و از این تعداد، ۴۰ نمونه محیطی و ۳۰ نمونه مربوط به بیماران سوختگی جهت انجام تکنیک واکنش زنجیره‌ای پلیمرز انتخاب شدند. برای نمونه‌گیری از زخم، پس از شست و شوی محل با سرم فیزیولوژی، سوپ استریل حاوی نمونه را در محیط استریل به آزمایشگاه دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی منتقل کردیم. در مورد

نمونه‌های فاضلاب پس از انتقال به آزمایشگاه، محلول سانتریفوژ شده و رقت سازی انجام پذیرفت. DNA ژنومیک باکتری به روش جوشاندن جدا گردید. بدین ترتیب که سوسپانسیون تهیه شده از کشت سویه‌های مورد نظر در محیط لوریا برتانی (لیوفیلکم، ایتالیا) و انکوباسیون در دمای ۳۷ درجه سانتی‌گراد به مدت ۲۴ ساعت در شرایط استریل را سانتریفوژ کرده و به مدت ۱۰ دقیقه در بن ماری با دمای ۹۵ درجه سانتی‌گراد قرار می‌دهیم. با سانتریفوژ نهایی نمونه‌ها، مایع رویی به دست آمده حاوی DNA باکتری است.

به منظور انجام تکنیک واکنش زنجیره‌ای پلیمرز برای شناسایی PAPI-2، توالی ژن‌های *exoU* و *xerC* به عنوان شاخص‌های PAPI-2 به کمک پرایمرهای اختصاصی تکثیر یافتند (جدول ۱) (۱۱).

جدول ۱ پرایمرهای مورد استفاده در PCR سویه‌های سودوموناس آئروژینوزا

نام پرایمر	Tm	وزن مولکولی	توالی نوکلئوتیدی	نام ژن
XerC	۶۷°C	۴۱۷bp	F: TGTTCCGCTCGGGTGCCTTCATC R: CACGCATCACTCCCGCCTGGTTC	<i>xerC</i>
ExoU	۶۵°C	۴۳۴bp	F: GCGGCGCAACGACAACCTGAT R: GAAAAGCCACCGCCCCGTCTGT	<i>exoU</i>

جدول ۲. برنامه PCR پرایمرهای مورد استفاده

<i>exoU</i>	<i>xerC</i>
دناوراسیون اولیه: ۹۴°C، ۲ دقیقه	دناوراسیون اولیه: ۹۴°C، ۱۰ دقیقه
دناوراسیون: ۹۴°C، ۱ دقیقه	دناوراسیون: ۹۴°C، ۱ دقیقه
آنلینگ: ۷۴°C، ۱ دقیقه	آنلینگ: ۶۶°C، ۱ دقیقه
سیکل	سیکل
طویل شدن: ۷۲°C، ۱ دقیقه	طویل شدن: ۷۲°C، ۱ دقیقه
طویل شدن نهایی: ۷۲°C، ۲ دقیقه	طویل شدن نهایی: ۷۲°C، ۵ دقیقه

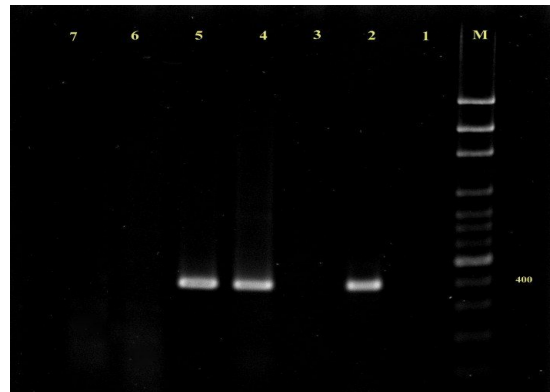
بدین ترتیب که ۲۵ میکرولیتر از بافر واکنش زنجیره‌ای پلیمرز شامل ۵۰۰ نانومول از هر پرایمر، ۱/۵ میلی مول $MgCl_2$ ، ۲۰۰ میکرومول dNTPs، $1 \pm 5U$ آنزیم Taq پلیمرز و ۳۰۰ نانوگرم از DNA نمونه تهیه گردید. از سویه PA14 سودوموناس آئروژینوزا به عنوان کنترل مثبت و از باکتری استاف اورئوس به عنوان کنترل منفی استفاده شد. دستگاه تروسایکلر (اپندورف، آلمان) جهت تکثیر ژن‌های یاد شده طبق برنامه جدول ۲ تنظیم گردید.

الکتروفورز نمونه‌ها در ژل ۱ درصد انجام پذیرفت و پس از رنگ آمیزی با اتیدیوم بروماید، حضور و یا فقدان ژن‌های مورد نظر در هر یک از نمونه‌های مورد مطالعه تحت اشعه فرابنفش مشاهده شد (تصویر ۱).

xerC و *exoU* بودند و از آنجایی که ژنهای *exoU* و *xerC* به عنوان شایع‌ترین ژنهای جزیره پاتوژنیسی تیب ۲ به شمار می‌آیند، عدم وجود این دو ژن احتمالاً به معنای فقدان PAPI-2 در ایزوله‌های مورد بررسی می‌باشد. این در حالی است که ۶۳ سویه (۹۰ درصد) از کل ایزوله‌ها به دلیل داشتن حداقل یکی از ژنهای مذکور می‌توانند به عنوان PAPI-2 مثبت گزارش شوند. نظر به این که در این مطالعه، موارد منفی PAPI-2 تنها در بین نمونه‌های بالینی گزارش شدند و تمام ایزوله‌های محیطی حداقل یکی از ژنهای مورد بحث را دارا بودند، می‌توان چنین استنباط کرد که PAPI-2 در بین نمونه‌های محیطی از شیوع بالاتری نسبت به نمونه‌های بالینی برخوردار است. از نظر آماری، ارتباط معنی‌داری بین شیوع PAPI-2 و سن و جنس بیماران به دست نیامد ($p < 0.05$).

بحث

مطالعات اولیه حاکی از حضور جزیره پاتوژنیسی تیب ۲ در سودوموناس آئروژینوزا است که احتمالاً در عفونت‌زایی باکتری نقش دارد و به نظر می‌رسد که میزان شیوع PAPI-2 در سویه‌های مختلف سودوموناس آئروژینوزا با شدت بیماری ارتباط داشته باشد. با وجود شیوع بالای عفونت‌های سودوموناسی، هنوز مطالعه‌ای در ارتباط با میزان شیوع جزیره پاتوژنیسی تیب ۲ در جمعیت‌های ایرانی صورت نگرفته است. این در حالی است که در کشورهای دیگر پژوهش‌هایی بر روی این جزیره بیماری‌زا صورت پذیرفته که این خود حکایت از اهمیت PAPI-2 و نقش آن در بیماری‌زایی باکتری دارد. با توجه به این که اکثر سویه‌های سودوموناس آئروژینوزا جدا شده در ایران به دارو و ویرولانیت مقاوم هستند، حضور جزیره پاتوژنیسی نوع ۲ در این میزان از سویه‌ها قابل توجه و نگران کننده می‌باشد. نتایج نشان می‌دهند که در مجموع ۱۰ درصد از کل نمونه‌های محیطی و بالینی مورد بررسی در این مطالعه فاقد جزیره بیماری‌زایی تیب ۲ هستند. در پژوهشی که

تصویر ۱ تصویر الکتروفورز ژن تکثیر شده شاخص PAPI-2، ستون M: مارکر ۱۰۰ bp، ستون ۱: کنترل منفی ستون ۲: کنترل مثبت، ستون ۳ و ۴: سویه‌های دارای ژن PAPI-2، ستون ۵: سویه‌های فاقد ژن PAPI-2

داده‌ها به کمک نرم افزار SPSS نسخه ۱۷ تحلیل شدند و داده‌های کیفی با استفاده از آزمون آماری فیشر ازگرت تست و کای مربع مورد بررسی قرار گرفتند. سطح معنی‌داری کمتر از ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

یافته‌ها

از بین ۷۰ سویه سودوموناس آئروژینوزا، ۴۰ نمونه (۵۷/۱۴ درصد) از فاضلاب بیمارستان سوختگی و ۳۰ نمونه (۴۲/۸۶ درصد) از بیماران بخش سوختگی بود. پس از انجام آزمایشات و مشاهده نتایج واکنش زنجیره‌ای پلیمرز، فراوانی PAPI-2 در میان ایزوله‌های محیطی و بالینی مورد بررسی قرار گرفت. در مجموع، ۵۳ نمونه (۷۵/۷۱ درصد) دارای ژن *exoU* و ۱۷ نمونه (۲۴/۲۹ درصد) فاقد این ژن بودند که از این میزان ۳۰ ایزوله (۷۵ درصد) در میان سویه‌های محیطی و ۲۳ نمونه (۷۶/۶ درصد) از بین سویه‌های سوختگی گزارش شدند. مقایسه یافته‌ها نشان داد که حضور ژن *xerC* در کل نمونه‌ها ۷۸/۶ درصد بوده که به تفکیک ایزوله‌ها شامل ۲۳ نمونه (۷۶/۷ درصد) در بیماران بخش سوختگی و ۳۲ نمونه (۸۰ درصد) از فاضلاب بیمارستان سوانح سوختگی می‌باشد. در این راستا ۲۱/۴ درصد از کل ایزوله‌ها فاقد ژن *exrC* بودند. بر اساس نتایج مولکولی به دست آمده، ۷ سویه (۱۰ درصد) از کل نمونه‌های مورد بررسی فاقد هر دو ژن

محیط به ترتیب کمترین و بیشترین میزان ژن *exoU* را دارا بودند. حجم بالای نمونه توجیهی نتایج قابل توجه آماری در ارتباط با ژنهای ویروالانس سودوموناس آئروژینوزا در سوش‌های متنوع جدا شده از منابع مختلف می‌باشد. به نظر می‌رسد همین امر همراه با فاکتورهایی نظیر تفاوت در مواد و روش کار آزمایش و نیز تنوع جغرافیایی سویه‌ها عامل اختلاف در نتیجه‌گیری مطالعه ما با آن‌ها باشد.

نتیجه‌گیری

بدین ترتیب به نظر می‌رسد که شیوع PAPI-2 در بین سویه‌های مورد مطالعه سودوموناس آئروژینوزا نسبتاً بالا بوده و از آن‌جایی که ژن *exoU* در ویروالانس باکتری و شدت بیماری‌زایی نقش دارد، شیوع نسبتاً بالای آن نشان دهنده قدرت ویروالانس بالای سویه‌های مورد مطالعه ایرانی می‌باشد. در این پژوهش، ژن‌های *xerC* و *exoU* که کدکننده سیتوتوکسیک نیرومندی در سودوموناس آئروژینوزا هستند، برای اولین بار به عنوان شایع‌ترین مارکرهای تشخیص PAPI-2 معرفی شده‌اند.

تشکر و قدردانی

این مطالعه بخشی از پایان نامه تحت عنوان "ارزیابی ژنتیکی نواحی کدکننده ویروالانس فاکتورهای موجود در لوکوس PAPI-2 سودوموناس آئروژینوزا جدا شده از نمونه‌های محیطی و مقایسه آن‌ها با نمونه‌های بالینی" در مقطع کارشناسی ارشد در سال ۱۳۹۳ می‌باشد که با حمایت گروه میکروبیولوژی دانشگاه شهید بهشتی اجرا شده است. بدین وسیله محققان از همکاری گروه میکروبیولوژی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی کمال تشکر و قدردانی را دارند.

منابع

1. Murray PR, Rosenthal KS, Pfaller MA. Medical Microbiology, with student consult Online Access, 7: Medical Microbiology: Elsevier Health Sciences; 2012.

توسط مورالس اسپینوزا و همکاران از کشور مکزیک در سال ۲۰۱۲ صورت پذیرفت، تنها ۱ درصد از کل نمونه‌های مورد بررسی فاقد PAPI-2 تشخیص داده شدند. این اختلاف می‌تواند به دلیل تفاوت در روش کار انجام شده باشد. در این مطالعه، میزان فراوانی PAPI-2 با استفاده از روش واکنش زنجیره‌ای پلیمرز به دست آمد، در حالی که مورالس اسپینوزا و همکاران روش میکروآری-هیبریداسیون را به کار گرفته بودند (۱۱). آن‌ها در مطالعه خود به بررسی ۱۰۰ سویه ایزوله شده سودوموناس آئروژینوزای ۸۵ بیمار بستری در بخش مراقبت‌های ویژه پرداخته بودند و این در حالی است که جامعه مورد مطالعه ما متشکل از نمونه‌های سوختگی و محیطی بود. بنابراین تنوع کمتر جمعیت مورد مطالعه می‌تواند توجیهی بر گزارش پایین بودن PAPI-2 در ایزوله‌های مورد مطالعه نیز باشد. این تغییرات را می‌توان علاوه بر نوع و روش کار مورد پژوهش، ناشی از تغییرات و تفاوت‌های جغرافیایی سویه‌ها و منشاء جداسازی نمونه‌ها دانست. لین و همکاران در سال ۲۰۰۶، *exoU* مترشحه از باکتری سودوموناس آئروژینوزا را به عنوان اصلی‌ترین عامل سمی علیه سلول‌های پستانداران معرفی کردند (۱۵). آن‌ها معتقد بودند فراوانی ژن بیماری‌زا در نمونه‌های جدا شده از خلط و سوختگی بیشتر از دیگر ایزوله‌های کلینیکی است. نتیجه این پژوهش با یافته‌های ما مبنی بر حضور بالای ژن *exoU* در نمونه‌های سوختگی مورد مطالعه هم‌خوانی دارد. در تحقیق دیگری که بر روی ژن‌ها و انواع فاکتورهای بیماری‌زای سودوموناس آئروژینوزا توسط بردبوری و همکاران در سال ۲۰۱۰ در کشور استرالیا انجام گرفت، نتایج نشان داد که فراوانی فاکتور بیماری‌زای ژن *exoU* نسبت به دیگر فاکتورها در بین نمونه‌های سودوموناس آئروژینوزا کمتر است (۱۲). جامعه مورد مطالعه در این تحقیق متشکل از ۱۸۴ نمونه جدا شده از منابع متنوع بیمارستانی و محیطی بوده است. در پژوهش آن‌ها، ایزوله‌های یافت شده از بیماران مبتلا به سیتیک فیروزیس بزرگسال و نمونه‌های جدا شده از

2. Yankaskas JR, Marshall BC, Sufian B, Simon RH, Rodman D. Cystic fibrosis adult care: consensus conference report. CHEST Journal. 2004; 125(1_suppl):1S-39S.
3. May T, Shinabarger D, Maharaj R, Kato J, Chu L, DeVault J, et al. Alginate synthesis by *Pseudomonas aeruginosa*: a key pathogenic factor in chronic pulmonary infections of cystic fibrosis patients. Clinical microbiology reviews. 1991; 4(2):191-206.
4. Maschmeyer G, Braveny I. Review of the incidence and prognosis of *Pseudomonas aeruginosa* infections in cancer patients in the 1990s. European Journal of Clinical Microbiology and Infectious Diseases. 2000; 19(12):915-25.
5. Valdez J, Peral M, Rachid M, Santana M, Perdigon G. Interference of *Lactobacillus plantarum* with *Pseudomonas aeruginosa* in vitro and in infected burns: the potential use of probiotics in wound treatment. Clinical microbiology and infection. 2005; 11(6):472-9.
6. Hancock RE, Brinkman FS. Function of *Pseudomonas* porins in uptake and efflux. Annual Reviews in Microbiology. 2002; 56(1): 17-38.
7. Filloux A. Protein secretion systems in *Pseudomonas aeruginosa*: an essay on diversity, evolution, and function. Frontiers in microbiology. 2011; 2.
8. Stover CK, Pham XQ, Erwin A, Mizoguchi S, Warrener P, Hickey M, et al. Complete genome sequence of *Pseudomonas aeruginosa* PAO1, an opportunistic pathogen. Nature. 2000; 406(6799):959-64.
9. He J, Baldini RL, Déziel E, Saucier M, Zhang Q, Liberati NT, et al. The broad host range pathogen *Pseudomonas aeruginosa* strain PA14 carries two pathogenicity islands harboring plant and animal virulence genes. Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America. 2004; 101(8):2530-5.
10. Gendrin C, Contreras-Martel C, Bouillot S, Elsen S, Lemaire D, Skoufias DA, et al. Structural basis of cytotoxicity mediated by the type III secretion toxin ExoU from *Pseudomonas aeruginosa*. PLoS Pathog. 2012; 8(4):e1002637.
11. Morales-Espinosa R, Soberón-Chávez G, Delgado-Sapién G, Sandner-Miranda L, Méndez JL, González-Valencia G, et al. Genetic and phenotypic characterization of a *Pseudomonas aeruginosa* population with high frequency of genomic islands. 2012;7(5):e37459.
12. Bradbury RS, Roddam LF, Merritt A, Reid DW, Champion AC. Virulence gene distribution in clinical, nosocomial and environmental isolates of *Pseudomonas aeruginosa*. Journal of medical microbiology. 2010; 59(8):881-90.
13. Sato H, Frank DW, Hillard CJ, Feix JB, Pankhaniya RR, Moriyama K, et al. The mechanism of action of the *Pseudomonas aeruginosa*-encoded type III cytotoxin, ExoU. The EMBO journal. 2003; 22(12):2959-69.
14. Rabin SD, Hauser AR. Functional regions of the *Pseudomonas aeruginosa* cytotoxin ExoU. Infection and immunity. 2005; 73(1): 573-82.
15. Lin H-H, Huang S-p, Teng H-C, Ji D-D, Chen Y-S, Chen Y-L. Presence of the exoU gene of *Pseudomonas aeruginosa* is correlated with cytotoxicity in MDCK cells but not with colonization in BALB/c mice. Journal of clinical microbiology. 2006; 44(12):4596-7.